

EUROOPAN KESKUSPANKKI

EUROOPAN KESKUSPANKIN PÄÄTÖS,

tehty 3 päivänä heinäkuuta 2007,

hankintoja koskevista säännöistä

(EKP/2007/5)

(2007/497/EY)

EUROOPAN KESKUSPANKIN JOHTOKUNTA, joka

- (3) EKP noudattaa julkisia hankintoja koskevan lainsäädännön yleisiä periaatteita, sellaisina kuin ne ilmenevät hankintadirektiivistä ja varainhoitoasetuksesta,

ottaa huomioon Euroopan keskuspankkijärjestelmän ja Euroopan keskuspankin perussäännön 11.6 artiklan,

ON PÄÄTTÄNYT SEURAAVAA:

ottaa huomioon Euroopan keskuspankin työjärjestyksen hyväksymisestä 19 päivänä helmikuuta 2004 tehdyn päätöksen EKP/2004/2⁽¹⁾ ja erityisesti sen 19 artiklan,

I JAKSO

YLEISSÄÄNNÖT

1 artikla

Määritelmät

Tässä päätöksessä käytetään seuraavia määritelmiä:

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Euroopan keskuspankki (EKP) on sitoutunut kustannustehokkuuden periaatteeseen, ja se pyrkii parhaaseen hinta-/laatu-suhteeseen tehdessään tavara- ja palveluhankintoja sekä rakennusurakoita koskevia hankintoja.
- (2) EKP:hen ei sovelleta julkisia rakennusurakoita sekä julkisia tavara- ja palveluhankintoja koskevien sopimusten tekomenettelyjen yhteensovittamisesta 31 päivänä maaliskuuta 2004 annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2004/18/EY⁽²⁾ ("hankintadirektiivi") eikä Euroopan yhteisöjen yleiseen talousarvioon sovellettavasta varainhoitoasetuksesta 25 päivänä kesäkuuta 2002 annettua neuvoston asetusta (EY, Euratom) N:o 1605/2002⁽³⁾ ("varainhoitoasetus").

- a) 'sopimuksia' ovat kirjalliset sopimukset, jotka on tehty rahallista vastiketta vastaan EKP:n ja yhden tai useamman tavarantoimittajan välillä ja joiden tarkoituksena on rakennusurakoiden toteuttaminen, tavaroiden hankinta tai palvelujen suorittaminen;
- b) 'rakennusurakoita koskevia sopimuksia' ovat sopimukset, joiden tarkoituksena on jonkin rakennusurakan toteuttaminen tai sekä toteuttaminen että suunnittelu. 'Rakennusurakka' on talon- tai maan- tai vesirakennustöiden kokonaisuuden tulos, joka sellaisenaan riittää täyttämään jonkin taloudellisen tai teknisen tehtävän;
- c) 'tavarahankintoja koskevia sopimuksia' ovat muut kuin b) alakohdassa tarkoitettut sopimukset, joiden tarkoituksena on tuotteiden osto, leasing, vuokraus tai osamaksulla hankkiminen ostooptioin tai ilman niitä. Sopimusta, jonka tarkoituksena on tuotteiden toimittaminen ja johon tämän ohella kuuluu kokoamis- ja asennustöitä, pidetään 'tavarahankintoja koskevana sopimuksena';

⁽¹⁾ EUVL L 80, 18.3.2004, s. 33.

⁽²⁾ EUVL L 134, 30.4.2004, s. 114. Direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna neuvoston direktiivillä 2006/97/EY (EUVL L 363, 20.12.2006, s. 107).

⁽³⁾ EYVL L 248, 16.9.2002, s. 1. Asetus sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella (EY, Euratom) N:o 1995/2006 (EUVL L 390, 30.12.2005, s. 1).

- d) 'palveluhankintoja koskevia sopimuksia' ovat muut kuin rakennusurakoita ja tavarahankintoja koskevat sopimukset, joiden kohteena on palvelujen suorittaminen. Sopimusta, jonka kohteena ovat sekä tuotteet että palvelut, pidetään 'palveluhankintoja koskevana sopimuksena', jos palvelujen ennakoitu arvo on suurempi kuin sopimukseen sisältyvien tuotteiden arvo. Sopimusta, jonka kohteena ovat palvelut ja johon niiden ohella sisältyy lisäksi rakennusurakoihin liittyviä toimintoja, pidetään palveluhankintoja koskevana sopimuksena;
- e) 'puitejärjestely' on EKP:n ja yhden tai useamman tavarantoimittajan välinen sopimus, jonka tarkoituksena on vahvistaa tietyn ajan kuluessa tehtäviä sopimuksia koskevat ehdot erityisesti hintojen ja tarvittaessa ennakoitujen määrien osalta;
- f) 'tavarantoimittaja' on luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö tai julkinen yksikkö taikka tällaisten henkilöiden ja/tai laitteiden ryhmittymä, joka tarjoaa markkinoilla rakennustöiden ja/tai -urakoiden toteuttamista, tuotteita tai palveluja. 'Ehdokkaalla' tarkoitetaan tavarantoimittajaa, joka on jättänyt osallistumishakemuksen rajoitettuun menettelyyn tai neuvottelumenettelyyn taikka kilpailulliseen neuvottelumenettelyyn 'Tarjoajalla' tarkoitetaan tavarantoimittajaa, joka on jättänyt tarjouksen;
- g) 'avoin menettely' on menettely, jossa kaikki halukkaat tavarantoimittajat voivat jättää tarjouksen;
- h) 'rajoitettu menettely' on menettely, johon kaikki tavarantoimittajat voivat pyytää saada osallistua ja jossa ainoastaan EKP:n kutsumat ehdokkaat voivat jättää tarjouksia;
- i) 'neuvottelumenettely' on menettely, jossa EKP ottaa yhteyttä valitsemiinsa tavarantoimittajiin ja neuvottelee sopimuksen ehdot niistä yhden tai useamman kanssa;
- j) 'kilpailullinen neuvottelumenettely' on menettely, johon kaikki tavarantoimittajat voivat pyytää saada osallistua ja jossa EKP neuvottelee menettelyyn hyväksytyjen ehdokkaiden kanssa löytääkseen yhden tai useampia sopivia ratkaisuja, jotka vastaavat sen tarpeita;
- k) 'dynaaminen hankintajärjestelmä' on täysin sähköinen hankintaprosessi tavanomaisille ostoille, joiden markkinoilla yleisesti saatavilla olevat ominaisuudet täyttävät EKP:n tarpeet. Tämän järjestelmän kesto on rajoitettu, ja se on koko kestopensa ajan avoin kaikille valintaperusteet täyttävälle tavarantoimittajille, jotka ovat esittäneet tarjouspyyntöasiakirjan mukaisen alustavan tarjouksen;
- l) 'sähköinen huutokauppa' on toistuva prosessi, jonka kuluessa uusia alennettuja hintoja ja/tai tarjouksen sisältämiä tiettyjä tekijöitä koskevia uusia arvoja esitetään sähköisesti ja joka toteutetaan sen jälkeen, kun tarjousten arviointi on saatu kokonaisuudessaan ensimmäisen kerran päätökseen, mikä mahdollistaa tarjousten luokittelun automaattisten arviointimenetelmien pohjalta;
- m) 'tarjouspyyntö' on ehdokkaille tai tavarantoimittajille lähetetty tarjouksen jättämistä koskeva pyyntö, jossa yksilöidään menettely, EKP:n vaatimukset sekä sopimusehdot;
- n) ilmaisulla 'kirjallinen' tai 'kirjallisesti' tarkoitetaan sanojen tai numeroiden yhdistelmää, joka voidaan lukea, tuottaa uudelleen ja sen jälkeen antaa tiedoksi. Tämä ilmaisu voi sisältää sähköisessä muodossa lähetettyjä ja tallennettuja tietoja;
- o) ilmaisulla 'päivät' tarkoitetaan kalenteripäiviä.

2 artikla

Soveltamisala

1. EKP järjestää omat tavarahankintoja, palveluhankintoja ja rakennusurakoita koskevien sopimusten tekomenettelynsä tässä päätöksessä vahvistettujen sääntöjen mukaisesti.
2. EKP voi myös järjestää tämän päätöksen mukaisesti yhteisiä tarjousmenettelyjä omaan lukuunsa ja yhden tai usean kansallisen keskuspankin ja/tai yhteisön toimielinten ja elinten ja/tai kansainvälisten järjestöjen lukuun. EKP yksilöi tällaisissa tapauksissa tarjousasiakirjoissa, mitkä muut hankintaviranomaiset osallistuvat tarjousmenettelyyn, ja suunnitellun sopimussuhteiden rakenteen.
3. Tätä päätöstä ei sovelleta sopimuksiin, jotka koskevat:
  - a) palvelujen suorittamista ja tavaroiden luovuttamista kansallisilta keskuspankeilta EKP:lle niiden eurojärjestelmään/EKP:J:ään liittyvien julkisten tehtävien hoitamiseksi;
  - b) kansallisten keskuspankkien tai yhteisön toimielinten tai elinten tai kansainvälisten järjestöjen sopimuksetekomenettelyjä, joihin EKP osallistuu, sillä edellytyksellä, että näitä sopimuksetekomenettelyjä koskevat säännöt vastaavat hankintalainsäädännön yleisiä periaatteita;
  - c) EKP:n julkisten tehtäviensä täyttämiseksi muiden yhteisön toimielinten ja elinten tai kansainvälisten järjestöjen kanssa tekemiä sopimuksia;

- d) seteleiden hankintaa, josta säädetään euroseteleiden hankinnasta 16 päivänä syyskuuta 2004 annetuissa suuntaviivoissa EKP/2004/18 ⁽¹⁾;
- e) arvopapereiden tai muiden rahoitusinstrumenttien liikkeeseen laskemista, myyntiä, ostoa tai siirtoa ja näihin transaktioihin liittyviä rahoituspalveluja;
- f) maan, olemassa olevien rakennusten tai muun kiinteän omaisuuden tai niitä koskevien oikeuksien hankintaa tai vuokrausta millä tahansa rahoitusvaroilla;
- g) EKP:n ja sen henkilöstön välisiä työsopimuksia, jotka tehdään EKP:n työsuhteen ehtojen mukaisesti;
- h) välimiesoikeuksien palveluja ja sovittelupalveluja; eikä
- i) tutkimus- ja kehityspalveluja, ellei palveluista koituvia hyötyjä saa yksinomaan EKP omaan käyttöönsä ja yksin EKP maksa suoritettuja palveluja.

3 artikla

Yleisperiaatteet

Kaikki sopimuksentekomenettelyt toteutetaan avoimuutta ja julkisuutta, yhdenvertaista osallistumista ja tasapuolista kohtelua koskevien yleisperiaatteiden sekä syrjintäkiellon ja vilpittömän kilpailun periaatteiden mukaisesti.

4 artikla

Kynnysarvot

- Sopimukset, joiden ennakoitu arvo ilman arvonlisäveroa on vähintään 3 kohdassa vahvistettujen kynnysarvojen suuruisen, tehdään II luvussa vahvistettujen menettelyjen mukaisesti.
- Sopimukset, joiden ennakoitu arvo ilman arvonlisäveroa on pienempi kuin kynnysarvot, tehdään III luvussa vahvistettujen menettelyjen mukaisesti.
- Sovelletaan seuraavia kynnysarvoja:
  - 211 000 euroa tavara- ja palveluhankintoja kokevien sopimusten osalta;

- 5 300 000 euroa rakennusurakoita koskevien sopimusten osalta.

5 artikla

Sopimuksen ennakoidun arvon laskeminen

- Sopimuksen ennakoidun arvon laskentaperusteena käytetään EKP:n arvioimaa maksettavaa kokonaismäärää ilman arvonlisäveroa. Tässä laskelmassa otetaan huomioon kaikki sivukulut, erityisesti valintalausekkeisiin, sopimuksen uusimisiin, preemiomaksuihin, korkoihin, provisioihin, matka- ja majoituskustannuksiin ja ehdokkaille tai tarjoajille suoritettaviin palkkioihin tai maksuihin liittyvät kulut.
- Tämän ennakkoinnin on pädeävä silloin kun EKP valitsee sopimuksen tekomenettelyn.
- Suunniteltua hankintaa ei saa jakaa osiin tämän päätöksen mukaisten menettelyjen välttämiseksi.
- Rakennusurakoita koskevien sopimusten osalta ennakoidun arvon laskennassa on otettava huomioon kaikki urakan toteuttamiskustannukset ja niiden tavarahankintojen ennakoitu arvo, jotka ovat tarpeen kyseisen urakan toteuttamiseksi ja jotka EKP asettaa urakoitsijan käyttöön. Myös urakkaan liittyvät suunnittelu- ja valmistelukulut otetaan laskelmaan, jos ne muodostavat osan rakennusurakkaa koskevasta sopimuksesta.
- Säännöllisesti toistuvien tavara- tai palveluhankintoja koskevien sopimusten ennakoidun arvon laskentaperusteena käytetään, mikäli se on tarkoituksenmukaista, jompaakumpaa seuraavista:
  - määräaikaisten sopimusten osalta: täyden sopimuskauden kokonaisarvo;
  - toistaiseksi voimassa olevien sopimusten osalta: kuukausiarvo kerrottuna 48:lla.
- Määräajoin uudistettavien tavara- tai palveluhankintoja taikka rakennusurakoita koskevien samantyyppisten sopimusten ennakoidun arvon laskentaperusteena käytetään viimeksi kuluneiden 12 kuukauden aikana peräkkäin tehtyjen vastaavien sopimusten todellista yhteisarvoa. Ennakoitua arvoa oikaistaan alkuperäisen sopimuksen alkamista seuraavien 12 kuukauden aikana odotettavissa olevien määrän tai arvon muutosten mukaisesti.

⁽¹⁾ EUVL L 320, 21.10.2004, s. 21.

7. Jos sopimus jaetaan useaan erään tai jos useat tehtävät sopimukset liittyvät läheisesti toisiinsa ja niiden tavoitteena ovat samat tehtävät, otetaan huomioon kaikkien erien tai yksittäisten sopimusten kokonaisarvo. Jos kokonaisarvo on yhtä suuri kuin 4 artiklan 3 kohdassa vahvistetut kynnyksarvot tai ylittää sen, kaikkiin eriin ja sopimuksiin sovelletaan tämän päätöksen II jaksossa vahvistettuja menettelyjä. EKP voi kuitenkin soveltaa 29 artiklassa tai tarvittaessa 31 artiklassa vahvistettua menettelyä eriin/yksittäisiin sopimuksiin, joiden ennakoitu arvo on pienempi kuin 80 000 euroa ilman arvonlisäveroa tavarahankintojen ja palvelujen osalta ja pienempi kuin 1 miljoonaa euroa ilman arvonlisäveroa rakennusurakoiden osalta, sillä edellytyksellä, että kaikkien menettelyn soveltamisesta vapautettujen erien ennakoitu kokonaisarvo ei ylitä 20:tä prosenttia kaikkien erien ennakoidusta kokonaisarvosta.

8. Puitejärjestelyjen arvon laskentaperusteena käytetään kaikkien puitejärjestelyn koko keston ajalle suunniteltujen sopimusten ennakoitua enimmäisarvoa ilman arvonlisäveroa.

6 artikla

Poikkeukset

1. Seuraavissa tapauksissa EKP voi tehdä suoraan sopimuksen yhden tavarantoimittajan kanssa tai poiketa erityisistä menettelyvaatimuksista:

- a) jos sopimus voidaan pakottavista syistä tehdä ainoastaan yhden tietyn tarjoajan kanssa. Syyt voivat olla teknisiä, taiteellisia tai oikeudellisia mutta eivät taloudellisia;
- b) jos sopimuksentekomenettelyjen aikarajoja ei voida noudattaa EKP:lle ennalta arvaamattomien tapahtumien aiheuttaman äärimmäisen kiireellisyyden vuoksi;
- c) jos EKP on luokitellut sopimuksen salaiseksi tai jos sopimuksen täytäntöönpanoon on liityttävä erityisiä turvatoimia EKP:n turvallisuusmääräysten mukaisesti tai jos EKP:n oleellisten intressien suojeleminen sitä edellyttää;
- d) tavarahankintojen osalta silloin, jos hankittavat tuotteet valmistetaan ainoastaan tutkimusta, kokeilua, kehittämistä tai tieteellistä tarkoitusta varten; tätä säännöstä ei sovelleta mas-
satuotantoon tuotteen taloudellisen kannattavuuden varmistamiseksi tai tutkimus- ja kehittämiskustannusten takaisinsää-
miseksi;
- e) jos tavarat on hankittu erityisen edullisin ehdoin joko kaupallisen toimintansa lopullisesti päättävältä tavarantoimittajalta taikka pesähoitajalta tai selvittäjältä maksukyvyttö-
myysmenettelyyn, akordin tai muun samantyyppisen kansallisen lainsäädännössä säännellyn menettelyn seurauksena.

2. Sopimuksen arvosta riippumatta EKP voi tehdä sopimuksen 29 artiklan mukaisesti, jos sopimuksen pääasiallisena kohteena on jokin seuraavista palveluista:

- a) hotelli- ja ravintolapalvelut;
- b) lainopilliset palvelut;
- c) henkilöstön sijoitus- ja hankintapalvelut;
- d) tutkimus- ja turvallisuuspalvelut;
- e) koulutus- ja ammatillisen koulutuksen palvelut;
- f) virkistys-, kulttuuri- ja liikuntapalvelut.

7 artikla

Sopimuksen voimassaoloaika ja voimassaoloajan pidentäminen

1. Sopimuksen voimassaoloaika ei yleensä saa olla neljää vuotta pidempi, asianmukaisesti perusteltuja erityistapauksia lukuun ottamatta.
2. Mikäli sopimus tehdään tietyksi määräajaksi, sen voimassaoloaikaa voidaan pidentää alkuperäistä voimassaoloaikaa pidemmäksi seuraavin edellytyksin:
  - a) hankintailmoituksessa tai, mikäli kyseessä on III luvun mukainen menettely, tarjouspyynnössä mainittiin voimassaoloajan pidentämisen mahdollisuus; ja
  - b) mahdolliset voimassaoloajan pidentämiset perustellaan asianmukaisesti; ja
  - c) mahdolliset voimassaoloajan pidentämiset otettiin huomioon, kun laskettiin sopimuksen arvoa tämän päätöksen 5 artiklan mukaisesti.

Voimassaoloajan kaikkien pidentämisten yhteenlaskettu aika ei saa olla pidempi kuin alkuperäisen sopimuksen voimassaoloaika.

3. Muutoin määräaikaisen sopimuksen voimassaoloaikaa voidaan pidentää vain 6 artiklassa vahvistetuilla edellytyksillä.

8 artikla

Tavaroita, palveluja ja rakennusurakoita koskevat lisähankinnat

1. EKP voi tilata lisää tavaroita, palveluja tai rakennusurakoita sopimuskumppanilta, jonka kanssa alkuperäinen sopimus tehtiin, sillä edellytyksellä, että

- a) tarjousasiakirjojen valintalausekkeessa mainittiin tavaroita, palveluja ja rakennusurakoita koskevat lisähankinnat; ja
- b) tavaroita, palveluja ja rakennusurakoita koskevat lisähankinnat otettiin huomioon, kun laskettiin sopimuksen arvoa tämän päätöksen 5 artiklan mukaisesti.

2. EKP voi lisäksi tilata alkuperäiseltä sopimuskumppanilta lisää tavaroita, palveluja tai rakennusurakoita, joista on ennalta arvaamattomien seikkojen vuoksi tullut välttämättömiä sopimuksen tarkoituksen saavuttamiseksi, sillä edellytyksellä, että

- a) tavaroita, palveluja ja rakennusurakoita koskevia lisähankintoja ei voida erottaa teknisesti tai taloudellisesti alkuperäisestä sopimuksesta aiheuttamatta huomattavaa haittaa; tai
- b) vaikka tavarat, palvelut ja rakennusurakat voitaisiin erottaa alkuperäisen sopimuksen toteuttamisesta, ne ovat ehdottoman välttämättömiä tämän loppuunsaattamiseksi.

Tavaroita, palveluja ja rakennusurakoita koskevien lisähankintojen yhteenlaskettu arvo saa pääsääntöisesti kuitenkin olla enintään 50 prosenttia alkuperäisen sopimuksen arvosta.

3. Jos edellä 1 ja 2 kohdassa asetetut edellytykset eivät täyty, tavaroita, palveluja ja rakennusurakoita koskevia lisähankintoja voidaan tehdä vain tämän päätöksen 4 ja 6 artiklan mukaisesti.

II LUKU

JULKISIA HANKINTOJA KOSKEVIEN SOPIMUSTEN TEKOMENETTELYT

1 JAKSO

Menettelyjen tyypit

9 artikla

Yleistä

1. EKP tekee avoimessa menettelyssä sopimukset, joiden ennakoitu arvo ylittää edellä mainitut kynnyksarvot. Perustelluissa tapauksissa EKP voi noudattaa rajoitettua menettelyä, neuvottelumenettelyä tai kilpailullista neuvottelumenettelyä jäljempänä esitetyin edellytyksin.

2. EKP voi myös ottaa käyttöön puitejärjestelyjä tai dynaamisia hankintajärjestelmiä ja tehdä sopimuksia tällä perusteella jäljempänä 15 ja 16 artiklassa vahvistetuin edellytyksin.

3. Edellä 1 ja 2 kohdassa mainittuja menettelyjä voidaan täydentää sähköisellä huutokaupalla siten kuin jäljempänä 17 artiklassa kuvataan.

4. EKP voi järjestää myös suunnittelukilpailuja. Suunnittelukilpailun menettelystä määrätään kilpailuilmoituksessa, ja siinä on noudatettava suunnittelukilpailuja koskevia yleisperiaatteita.

10 artikla

Suunniteltujen hankintojen julkaiseminen

1. Jos EKP aikoo järjestää tarjousmenettelyn tässä II luvussa vahvistettujen sääntöjen mukaisesti, se julkaisee hankintailmoituksen *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* ja EKP:n verkkosivuilla. EKP voi ilmoittaa myös muissa asiaankuuluvissa välineissä, jos se on tarkoituksenmukaista. Ilmoituksia ei saa julkaista verkkosivuilla eikä muissa välineissä ennen ilmoituksen julkaisemista virallisessa lehdessä. Jos ilmoituksen eri versiot poikkeavat toisistaan, virallisessa lehdessä julkaistu versio on todistusvoimainen, ja sitä sovelletaan ensisijaisesti muihin versioihin nähden.

2. EKP voi julkaista myös ennakkotietoilmoituksen, jossa mainitaan sopimusten ennakoitu yhteisarvo palvelu- tai tuoterhyttäin ja niiden rakennusurakoita koskevien sopimusten olennaiset ominaisuudet, joita se aikoo tehdä varainhoitovuoden aikana. Tällaisessa tapauksessa 18 artiklan 4 kohdassa tarkoitettua osallistumishakemusten ja tarjousten jättöaikaa voidaan lyhentää kaikkien ilmoituksessa mainittujen hankintojen osalta.

11 artikla

Avoin menettely

1. Hankintailmoituksen julkaisemisen jälkeen kaikki halukkaat tavarantoimittajat voivat pyytää tarjouspyyntöä, ellei se ole sähköisesti saatavilla. EKP toimittaa tarjouspyynnön kuuden päivän kuluessa pyynnön vastaanottamisesta sillä edellytyksellä, että pyyntö esitettiin riittävän ajoissa ennen tarjousten jättämiselle asetetun määräajan päättymistä.

2. Halukkaiden tarjoajien on jätettävä tarjouksensa EKP:n asettamassa määräajassa, ja tarjoukseen on sisällytettävä kaikki EKP:n vaatimat asiakirjat.

3. EKP tekee sopimuksen sen tarjoajan kanssa, joka täyttää parhaiten hankintailmoituksessa/ tarjouspyynnössä asetetut sopimuksen tekemistä koskevat perusteet.

12 artikla

Rajoitettu menettely

1. EKP voi noudattaa rajoitettua menettelyä, jos
  - a) EKP:n vaatimukset voidaan määritellä niin yksityiskohtaisesti, että tarjoajia voidaan verrata toisiinsa ja sopimus voidaan tehdä ilman jatkoneuvotteluja tarjoajien kanssa; ja
  - b) tarjoajien lukumäärää on hallinnollisista syistä tai hankinnan luonteen vuoksi välttämätöntä rajoittaa.
2. Hankintailmoituksen julkaisemisen jälkeen halukkaat tavarantoimittajat voivat jättää osallistumishakemuksensa rajoitettuun menettelyyn. Niiden on jätettävä osallistumishakemuksensa hankintailmoituksessa mainitussa määräajassa ja toimitettava EKP:n vaatimat asiakirjat.
3. EKP tarkistaa ehdokkaiden valintakelpoisuuden ja arvioi osallistumishakemuksia hankintailmoituksessa asetettujen valintaperusteiden mukaan. EKP pyytää tarjouksen vähintään viideltä valintakelpoiselta valintaperusteet täyttävältä ehdokkaalta sillä edellytyksellä, että riittävä määrä valintaperusteet täyttäviä ehdokkaita on saatavilla. Tarjouspyyntö lähetetään kirjallisesti ja samaan aikaan kaikille ehdokkaille, joilta tarjousta pyydetään.
4. Kutsuttujen tarjoajien on jätettävä tarjouksensa EKP:n asettamassa määräajassa, ja siihen on sisällytettävä kaikki EKP:n vaatimat asiakirjat.
5. EKP tekee sopimuksen sen tarjoajan kanssa, joka täyttää parhaiten tarjouspyynnössä asetetut sopimuksen tekemistä koskevat perusteet.

13 artikla

Neuvottelumenettely

1. EKP voi soveltaa neuvottelumenettelyä seuraavissa poikkeustapauksissa:
  - a) sellaisten rakennusurakoiden tai tavara- tai palveluhankintojen yhteydessä, joita ei niiden luonteen tai niihin liittyvien riskien vuoksi voida hinnoitella yleisesti ennakolta; tai
  - b) kun palvelujen luonteen vuoksi niitä ei voida eritellä niin tarkasti, että sopimus voitaisiin tehdä valitsemalla paras tarjous avoimen tai rajoitetun menettelyn sääntöjä noudattaen.

2. EKP voi käyttää neuvottelumenettelyä myös silloin, jos avoimella menettelyllä, rajoitetulla menettelyllä tai kilpailullisella neuvottelumenettelyllä ei ole saatu hyväksyttävissä olevia tarjouksia, sillä edellytyksellä, että sopimuksen alkuperäisiä ehtoja ei olennaisesti muuteta. EKP voi jättää uuden hankintailmoituksen julkaisematta, jos se sisällyttää neuvottelumenettelyyn ainoastaan ne tarjoajat, jotka osallistuivat aikaisempaan menettelyyn, täyttivät valintaperusteet ja jättivät muotovaatimusten mukaiset tarjoukset. Jos tarjouksia ei ole saatu lainkaan tai jos yksikään saaduista tarjouksista ei täytä tarjouksille asetettuja muotovaatimuksia, EKP voi aloittaa myös 29 artiklan mukaisen neuvottelumenettelyn, jonka yhteydessä ei julkaista ilmoitusta.

3. Hankintailmoituksen julkaisemisen jälkeen halukkaat tavarantoimittajat voivat pyytää saada osallistua neuvottelumenettelyyn. Niiden on jätettävä osallistumishakemuksensa hankintailmoituksessa mainitussa määräajassa ja toimitettava EKP:n vaatimat asiakirjat.

4. EKP tarkistaa ehdokkaiden valintakelpoisuuden ja arvioi osallistumishakemuksia hankintailmoituksessa asetettujen valintaperusteiden mukaan. EKP pyytää tarjouksen vähintään kolmelta valintakelpoiselta valintaperusteet täyttävältä ehdokkaalta sillä edellytyksellä, että riittävä määrä valintaperusteet täyttäviä ehdokkaita on saatavilla. Tarjouspyyntö lähetetään kirjallisesti samaan aikaan kaikille ehdokkaille, joilta tarjousta pyydetään.

5. Tarjousten arvioimisen jälkeen EKP voi neuvotella tarjoajien kanssa niiden tarjouksen mukauttamiseksi EKP:n vaatimuksiin. EKP voi aloittaa neuvottelut joko

- a) parhaaksi arvioidun tarjoajan kanssa. Jos neuvottelut parhaaksi arvioidun tarjoajan kanssa kariutuvat, EKP voi aloittaa neuvottelut seuraavaksi parhaaksi arvioidun tarjoajan kanssa; tai
- b) samaan aikaan kaikkien sellaisen tarjouksen jättäneiden tarjoajien kanssa, joka olennaisilta osin täyttää EKP:n tekniset ja kaupalliset vaatimukset. Siinä tapauksessa neuvotteluihin hyväksyttävien tarjoajien lukumäärää voidaan supistaa seuraavissa vaiheissa soveltamalla hankintailmoituksessa tai tarjouspyynnössä asetettuja sopimuksen tekemistä koskevia perusteita.

EKP ilmoittaa ennen neuvottelujen aloittamista kaikille tarjoajille, miten neuvottelut käydään.

6. Neuvotteluissa voidaan käsitellä tarjoajien teknisiä tarjouksia, kaupallisia tarjouksia ja sopimusehtoja sillä edellytyksellä, että tarjousmenettelyn ulottuvuutta ei olennaisesti muuteta. EKP voi myös pyytää tarjoajia antamaan korjatun tarjouksen. EKP varmistaa neuvottelujen aikana kaikkien neuvotteluihin pyydettyjen tarjoajien tasavertaisen kohtelun.

7. Neuvottelujen päätyttyä EKP tekee sopimuksen sen tarjoajan kanssa, joka täyttää parhaiten hankintailmoituksessa tai tarjouspyynnössä asetetut sopimuksen tekemistä koskevat perusteet.

14 artikla

Kilpailullinen neuvottelumenettely

1. EKP voi erityisen monimutkaisten sopimusten yhteydessä noudattaa kilpailullista neuvottelumenettelyä, mikäli ei ole mahdollista määritellä EKP:n vaatimuksia siten, että sopimus voitaisiin tehdä avoimen tai rajoitetun menettelyn avulla.

2. Hankintailmoituksen julkaisemisen jälkeen halukkaat tavarantoimittajat voivat pyytää saada osallistua kilpailulliseen neuvottelumenettelyyn. Niiden on jätettävä osallistumishakemuksensa hankintailmoituksessa mainitussa määräajassa ja toimitettava EKP:n vaatimat asiakirjat.

3. EKP tarkistaa ehdokkaiden valintakelpoisuuden ja arvioi osallistumishakemuksia hankintailmoituksessa asetettujen valintaperusteiden mukaan. EKP pyytää vähintään kolmea valintakelpoista ehdokasta osallistumaan neuvotteluun ja antaa niille tarjouspyynnön, jossa esitetään EKP:n tarpeet. Neuvottelun tarkoituksena on kartoittaa ja määritellä paras ratkaisu EKP:n tarpeiden tyydyttämiseksi. EKP voi keskustella valittujen ehdokkaiden kanssa kaikista sopimukseen liittyvistä näkökohdista.

4. Neuvottelun kuluessa EKP huolehtii kaikkien ehdokkaiden tasapuolisesta kohtelusta. EKP ei myöskään saa paljastaa muille ehdokkaille jonkin ehdokkaan ehdottamia ratkaisuja tai muita tämän neuvottelun kuluessa antamia luottamuksellisia tietoja ilman tämän kirjallista suostumusta.

5. EKP jatkaa neuvottelua, kunnes se kykenee ratkaisuvaihtoehtoja tarvittaessa vertailtuaan kartoittamaan ne ratkaisumallit, joilla kyetään täyttämään sen tarpeet. EKP voi toteuttaa menettelyn vaiheittain siten, että neuvoteltavien ratkaisujen määrää rajoitetaan neuvottelun aikana, jos tällaisesta mahdollisuudesta ilmoitetaan hankintailmoituksessa tai tarjouspyynnössä. EKP valitsee harkittavaksi otettavat ratkaisut hankintailmoituksessa tai tarjouspyynnössä vahvistettujen sopimuksen tekemistä koskevien perusteiden mukaan.

6. Kun EKP on julistanut neuvottelun päättyneeksi, sen on pyydetävä neuvotteluun osallistuvilta ehdokkailta lopullinen tarjous neuvottelun aikana esitettyjen ja määritettyjen ratkaisujen pohjalta.

7. EKP arvioi saatuja tarjouksia hankintailmoituksessa tai tarjouspyynnössä vahvistettujen sopimuksen tekemistä koskevien perusteiden mukaan. EKP voi pyytää tarjoajia selventämään tai täsmentämään tiettyjä tarjoukseensa liittyviä seikkoja tai vahvistamaan tarjoukseen sisältyvät sitoumukset sillä edellytyksellä, että tällä ei muuteta tarjouksen perusosia eikä vääristetä kilpailua tai aiheuteta syrjintää. Arvioinnin tehtyään EKP tekee sopimuksen kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen perusteella.

15 artikla

Puitejärjestelyt

1. EKP voi käyttää puitejärjestelyjä sellaisissa tapauksissa, joissa se tekee säännöllisesti sopimuksia samanlaisista tavarahan-kinnoista, palveluista tai rakennusurakoista eikä kykene määrittämään täsmällisiä toimitusaikoja ja/tai yksityiskohtaisia vaatimuksia.

2. Puitejärjestelyjä tehdessään EKP noudattaa edellä esitettyjä menettelyjä kaikissa puitejärjestelyn tekemiseen johtavissa vaiheissa. Jos EKP aikoo toteuttaa puitejärjestelyn useiden tavarantoimittajien kanssa, se tekee ainakin kolme sopimusta sillä edellytyksellä, että riittävä määrä tavarantoimittajia täyttää valintaperusteet ja sopimuksen tekemistä koskevat perusteet. Hankintailmoituksessa määritetään toteutettavien puitejärjestelyjen ulottuvuus ja lukumäärä.

Puitejärjestelyyn perustuvat sopimukset tehdään tässä artiklassa vahvistettujen menettelyjen mukaisesti.

3. Jos puitejärjestely toteutetaan yhden ainoan tavarantoimittajan kanssa, tähän järjestelyyn perustuvat sopimukset tehdään puitejärjestelyssä vahvistettujen ehtojen rajoissa. Mikäli tarpeen, EKP voi pyytää kirjallisesti tavarantoimittajaa täydentämään alkuperäistä tarjoustaan. Tällaisilla täydentävillä tarjouksilla ei saa tehdä olennaisia muutoksia puitejärjestelyssä vahvistettuihin ehtoihin.

4. Jos puitejärjestelyt toteutetaan useiden tavarantoimittajien kanssa, sopimukset voidaan tehdä joko

- a) soveltamalla puitejärjestelyissä vahvistettuja perusteita aloittamatta kilpailua uudelleen; tai

b) jos tällaisia perusteita ei määritetä, EKP voi aloittaa kilpailun uudelleen sellaisten tavarantoimittajien kehen, joiden osalta puitejärjestely on olemassa.

Jälkimmäisessä tapauksessa EKP tekee sopimuksen seuraavan menettelyn mukaisesti:

- EKP kehottaa tavarantoimittajia kirjallisesti toimittamaan tarjouksen tarjouspyynnössä mainitussa määräajassa. Tarjouspyynnössä yksilöidään myös perusteet, joiden mukaan sopimus tehdään, ja
- tavarantoimittajien on jätettävä tarjouksensa kirjallisesti EKP:n asettamassa määräajassa, ja
- EKP tekee sopimuksen sellaisen tarjoajan kanssa, joka on jättänyt tarjouspyynnössä vahvistettujen sopimuksen tekemistä koskevien perusteiden mukaan parhaan tarjouksen.

16 artikla

Dynaamiset hankintajärjestelmät

1. EKP voi hankkia tavanomaisesti käytettäviä tavaroita, palveluja ja rakennusurakoita dynaamisten hankintajärjestelmien avulla. Ellei tässä artiklassa muuta täsmennetä, menettelyssä noudatetaan avoimen menettelyn sääntöjä.

2. Dynaamisen hankintajärjestelmän käyttöönottoa varten EKP:

- a) julkaisee hankintailmoituksen, jossa todetaan, että kyseessä on dynaaminen hankintajärjestelmä, ja mainitaan Internet-osoite, jossa tarjousehdot ovat saatavilla;
- b) asettaa tarjousehdot sekä kaikki niitä täydentävät asiakirjat sähköisessä muodossa ilmoituksen julkaisemispäivästä alkaen ja järjestelmän käytön päättymiseen saakka vapaasti, suoraan ja kokonaan kaikkien saataville; ja
- c) ilmoittaa tarjousehdoissa muun muassa valintaperusteet ja sopimuksen tekemistä koskevat perusteet, järjestelmän kohteena olevien suunniteltujen hankintojen luonteen sekä kaikki tarvittavat tiedot hankintajärjestelmästä, käytettävästä sähköisestä järjestelmästä ja viestintäyhteyttä koskevista järjestelyistä ja teknisistä eritelmistä.

3. Kaikki valintaperusteet täyttävät tavarantoimittajat, jotka ovat esittäneet tarjousehtojen mukaisen alustavan tarjouksen, on hyväksyttävä järjestelmään koko sen käyttöajaksi. Tarjoajat saavat esittää alustavaa tarjousta paremman tarjouksen missä

tahansa vaiheessa sillä edellytyksellä, että tarjous on edelleen tarjousehtojen mukainen. Tarjoajilta ei laskuteta käsittelymaksuja.

4. Saatuaan alustavat tarjoukset EKP tarkistaa kohtuullisessa ajassa tarjoajien valintakelpoisuuden ja sen, onko valintaperusteita noudatettu. Se tarkistaa myös sen, että alustavat tarjoukset ovat tarjousehtojen mukaisia. EKP ilmoittaa mahdollisimman pian tarjoajille niiden hyväksymisestä dynaamiseen hankintajärjestelmään tai niiden hylkäämisestä.

5. Jokaisesta erillisestä sopimuksesta, jonka arvo ylittää 4 artiklan 3 kohdassa vahvistetut kynnyksarvot, on laadittava erillinen tarjouspyyntö. Ennen tarjouspyynnön esittämistä EKP:n on julkaistava virallisessa lehdessä lyhennetty hankintailmoitus, jossa kaikkia halukkaita tavarantoimittajia pyydetään tekemään alustava tarjous määräajassa, joka saa olla enintään 15 päivää lyhennetyn hankintailmoituksen lähettämispäivästä. EKP jatkaa tarjousmenettelyä vasta ennakoituaan kaikki mainitun määräajan sisällä tehdyt alustavat tarjoukset.

6. Arvioinnin jälkeen EKP pyytää kaikkia järjestelmään hyväksytyjä tarjoajia tekemään tarjouksen kohtuullisessa ajassa. EKP:n on tehtävä sopimus sen tarjoajan kanssa, joka on esittänyt dynaamisen hankintajärjestelmän käyttöönottoa koskeneessa hankintailmoituksessa mainittujen perusteiden mukaan parhaan tarjouksen. Nämä perusteet voidaan määrittellä yksityiskohtaisemmin tarjouspyynnön yhteydessä, jos se on tarkoituksenmukaista.

7. Jos tietyn sopimuksen arvo alittaa 4 artiklan 3 kohdassa vahvistetut kynnyksarvot, EKP voi kutsua viisi tai kolme järjestelmään hyväksytyä tarjoajaa 29 artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesti.

8. Dynaamisen hankintajärjestelmän voimassaoloaika ei saa ylittää neljää vuotta, paitsi asianmukaisesti perustelluissa erikoistapauksissa.

17 artikla

Sähköiset huutokaupat

1. Kilpailullisia neuvottelumenettelyjä lukuun ottamatta EKP voi täydentää edellä esitettyjä tarjousmenettelyjä sähköisellä huutokaupalla, jos eritelmit voidaan laatia riittävän tarkasti.

Sähköinen huutokauppa koskee:

- a) ainoastaan hintoja, jos sopimus tehdään alhaisimman hinnan perusteella; tai

b) hintoja ja/tai tarjouspyyntöasiakirjoissa ilmoitettujen tarjoukseen sisältyvien tekijöiden uusia arvoja, jos sopimus tehdään kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen perusteella.

2. Jos EKP aikoo järjestää sähköisen huutokaupan, sen on ilmoitettava tästä hankintailmoituksessa. Tarjouspyynnössä on oltava lisäksi muun muassa seuraavat tiedot:

a) tekijät, joiden arvot ovat sähköisen huutokaupan kohteena, siltä osin kuin nämä tekijät ovat määrällisesti ilmaistaavissa lukuina tai prosenttimäärinä;

b) niiden arvojen mahdolliset rajat, jotka voidaan esittää, sellaisina kuin ne ovat sopimuksen kohdetta koskevien eritelmien perusteella;

c) tiedot, jotka annetaan tarjoajien käyttöön sähköisen huutokaupan aikana, sekä tietojen antamisen ajankohta, jos se on tarkoituksenmukaista;

d) tarvittavat tiedot sähköisen huutokaupan kulusta;

e) edellytykset, joiden mukaisesti tarjoajat voivat tehdä tarjouksen, ja erityisesti tarjouksen tekemiseen tarvittaessa vaadittavat tarjousten väliset vähimmäiserot;

f) tarvittavat tiedot käytettävästä sähköisestä järjestelmästä sekä viestintäyhteyttä koskevista yksityiskohdista ja teknisistä eritelmistä.

3. Sähköinen huutokauppa aloitetaan vasta tarjousten jättämisen ja alustavan arvioinnin jälkeen. Kaikkia hyväksyttävän tarjouksen tehneitä tarjoajia on pyydettyvä samanaikaisesti sähköisin keinoin esittämään uusia hintoja ja/tai uusia arvoja; pyynnön on sisällettävä kaikki tarvittavat tiedot käytettävien sähköisten laitteiden edellyttämästä yksilöllisestä yhteydestä sekä täsmälliset tiedot sähköisen huutokaupan alkamispäivästä ja kellonajasta. Sähköinen huutokauppa voidaan käydä useissa peräkkäisissä vaiheissa. Sähköinen huutokauppa voi alkaa aikaisintaan kahden työpäivän kuluttua kutsujen lähettämispäivästä.

4. Kun sopimus tehdään kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen perusteella, kutsuun on liitettävä asianomaisen tarjoajan kokonaisarvioinnin tulokset. Kutsussa on ilmoitettava myös matemaattinen kaava, jonka mukaan uusi järjestys määräytyy automaattisesti sähköisessä huutokaupassa esitettyjen uusien hintojen ja/tai uusien arvojen perusteella. Kaava sisältää kaikkien kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen määrittämiseksi valittujen perusteiden suhteellisen painotuksen, sellaisena kuin

se on ilmoitettu hankintailmoituksessa tai tarjouspyyntöasiakirjoissa. Tätä varten mahdolliset hintahaarukat on kuitenkin esitettävä ennalta määrättyä arvona. Jos hyväksytään vaihtoehtoja, kullekin vaihtoehdolle on määriteltävä erillinen kaava.

5. EKP:n on toimitettava sähköisen huutokaupan jokaisessa vaiheessa välittömästi kaikille tarjoajille vähintään ne tiedot, joiden perusteella nämä voivat milloin hyvänsä tarkistaa keskinäisen järjestyksensä. Se voi myös toimittaa muita tietoja muista esitetyistä hinnoista tai arvoista, edellyttäen, että tästä ilmoitetaan tarjouspyyntöasiakirjoissa. Se voi myös ilmoittaa milloin tahansa huutokauppavaiheeseen osallistuvien lukumäärän. EKP ei kuitenkaan missään tapauksessa voi paljastaa tarjoajien henkilöllisyyttä sähköisen huutokaupan eri vaiheiden aikana.

6. EKP lopettaa sähköisen huutokaupan, kun huutokauppaan osallistumista koskevassa pyynnössä vahvistettu määräaika on päättynyt. Määräaika voidaan ilmaista tiettyä päivämääränä ja kellonaikana tai ajanjaksona, joka on kulunut sen jälkeen, kun viimeinen uusia hintoja tai arvoja koskeva tarjous on jätetty. EKP täsmentää kutsussa vaihteittain toteutettavien huutokauppojen aikataulut.

7. Lopetettuaan sähköisen huutokaupan EKP tekee sopimuksen sähköisen huutokaupan tulosten perusteella.

18 artikla

Osallistumishakemusten ja tarjousten vastaanottamista koskevat määräajat

1. Vahvistaessaan osallistumishakemusten ja tarjousten vastaanottamista koskevat määräajat EKP:n on otettava erityisesti huomioon sopimuksen monimutkaisuus ja tarjousten laatimiseen tarvittava aika, tämän kuitenkin rajoittamatta tässä artiklassa vahvistettujen vähimmäismääräaikojen noudattamista.

2. Avoimissa menettelyissä vähimmäismääräaika tarjousten vastaanottamiselle on 52 päivää hankintailmoituksen lähettämispäivästä.

3. Rajoitetuissa menettelyissä, neuvottelumenettelyissä ja kilpailullisissa neuvottelumenettelyissä:

a) vähimmäismääräaika osallistumishakemusten vastaanottamiselle on 37 päivää hankintailmoituksen lähettämispäivästä; ja

b) vähimmäismääräaika tarjousten vastaanottamiselle on 40 päivää tarjouspyynnön lähettämispäivästä.

4. Jos EKP on julkaissut ennakkotietoilmoituksen 10 artiklan 2 kohdan mukaisesti, ja se lähetettiin vähintään 52 päivää ennen hankintailmoitusta, vähimmäismääräaika tarjousten vastaanottamiselle voidaan yleensä lyhentää 36 päivään mutta ei missään tapauksessa alle 22 päivään.

5. Jos hankintailmoitukset laaditaan ja lähetetään sähköisesti Euroopan yhteisöjen virallisten julkaisujen toimiston antamien muoto- ja menettelymääräysten mukaisesti, tarjousten ja osallistumishakemusten vastaanottamisen määräaikoja voidaan lyhentää seitsemällä päivällä.

6. Tarjousten vastaanottamista koskevia määräaikoja voidaan lyhentää viidellä päivällä, jos EKP asettaa tarjouspyynnön hankintailmoituksen julkaisemispäivästä alkaen sähköisessä muodossa vapaasti ja suoraan kaikkien saataville ja mainitsee ilmoituksessa Internet-osoitteen, jossa asiakirjat ovat saatavilla. Määräaika voidaan tämän mukaisesti lyhentää sen lisäksi, mitä 5 kohdassa säädetään.

7. Jos tarjouspyyntöä, joka on pyydetty riittävän ajoissa, ei ole avoimessa menettelyssä toimitettu kuuden päivän kuluessa tai jos tarjousten tekeminen edellyttää paikalla käyntiä tai tarjouspyyntöön liittyvien asiakirjojen tarkastusta paikalla, tarjousten vastaanottamisen määräaikoja on pidennettävä siten, että kaikilla tavarantoimittajilla on riittävästi aikaa laatia tarjoukset.

8. Jos tässä artiklassa säädettyjen määräaikojen noudattaminen on kiireen vuoksi käytännössä mahdotonta rajoitetuissa menettelyissä ja neuvottelumenettelyissä, EKP voi soveltaa nopeutettua menettelyä. Siinä tapauksessa sovelletaan seuraavia vähimmäismääräaikoja:

a) osallistumishakemusten vastaanottamiselle asetetun määräajan on oltava vähintään 15 päivää hankintailmoituksen lähettämispäivästä tai, jos ilmoitus lähetettiin sähköisessä muodossa ilmoitusten lähettämistä koskevia muoto- ja menettelymääräyksiä noudattaen, vähintään 10 päivää; ja

b) tarjousten vastaanottamiselle asetetun määräajan on oltava vähintään 10 päivää tarjouspyynnön vastaanottamispäivästä.

9. EKP voi ennen määräajan päättymistä pidentää hankintailmoituksessa tai tarjouspyyntöasiakirjoissa asetettuja määräaikoja, jos se muuttaa tarjouspyyntöasiakirjoja, tai muissa asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa.

2 JAKSO

Menettelyn kulku

19 artikla

Yhteydenpito ehdokkaiden ja tarjoajien kanssa

1. Ehdokkaat ja tarjoajat ovat tarjousmenettelyn aikana yhteydessä ainoastaan EKP:n nimeämän henkilön/nimeämien henkilöiden kanssa. EKP yksilöi käytettävät yhteydenpitokeinot hankintailmoituksessa ja/tai tarjouspyynnössä. Yhteydenpitokeinojen on oltava yleisesti saatavilla, eikä niitä saa käyttää syrjivästi.

2. Ehdokkaiden/tarjoajien on jätettävä osallistumishakemuksensa/tarjouksensa kirjallisesti hankintailmoituksessa/tarjouspyynnössä asetettujen vaatimusten mukaisesti.

3. EKP voi toteuttaa sähköisiä huutokauppoja sähköistä hankintaa koskevien yleisten vaatimusten mukaisesti, sellaisina kuin ne ilmenevät hankintadirektiivin 42 artiklasta, luettuna yhdessä sen liitteen X kanssa. Tällaisessa tapauksessa hankintailmoituksessa on mainittava erityisesti muotovaatimukset, jotka ehdokkaiden/tarjoajien on otettava huomioon, ja se, miten sähköisen asioinnin laitealustalle päästään. EKP voi määrätä, että se hyväksyy ainoastaan sähköisiä osallistumishakemuksia/tarjouksia.

4. Ehdokkaat tai tarjoajat voivat toimittaa kirjallisesti EKP:lle kysymyksiä hankintailmoituksesta, tarjouspyynnöstä tai muista asiakirjoista hankintailmoituksessa tai tarjouspyynnössä vahvistetuista edellytyksistä. EKP:n on vastattava tällaisiin kysymyksiin kohtuullisessa ajassa, ja sen on ilmoitettava vastaukset kaikille ehdokkaille/tarjoajille nimettömästi, jos vastauksilla on merkitystä niille kaikille.

5. EKP varmistaa, että ehdokkaiden ja tarjoajien antamat tiedot käsitellään ja arkistoidaan luottamusperiaatteen mukaisesti ja, siltä osin kuin kyseessä ovat henkilötiedot, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 45/2001 mukaisesti ⁽¹⁾.

20 artikla

Täydentäviä asiakirjoja ja lisäselvennyksiä koskevat pyynnöt

Sen jälkeen kun EKP on avannut osallistumishakemukset tai tarjoukset, se voi pyytää ehdokkaita ja tarjoajia täydentämään toimitettuja asiakirjoja tai selventämään tiettyjä seikkoja. Näillä pyynnöillä ei saa vääristää vilpittömää kilpailua eivätkä ne saa johtaa ehdokkaiden/tarjoajien epätasa-arvoiseen kohteluun tai osallistumishakemusten tai tarjousten ehtojen muuttamiseen.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 45/2001, annettu 18 päivänä joulukuuta 2000, yksilöiden suojelusta yhteisöjen toimielinten ja elinten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta (EYVL L 8, 12.1.2001, s. 1).

21 artikla

Tarjouspyyntöasiakirjojen oikaiseminen

1. Jos EKP havaitsee ennen osallistumishakemusten tai tarjousten jättämiselle asetettujen määräaikojen päättymistä virheen, epätarkkuuden, puutteen tai minkä tahansa tyypisen virheen hankintailmoituksen, tarjouspyynnön tai muiden asiakirjojen tekstissä, sen on oikaistava virhe ja ilmoitettava siitä kaikille ehdokkaille tai tarjoajille tarkoituksenmukaisella tavalla.

2. Jos ehdokkaat tai tarjoajat katsovat, että EKP:n hankintailmoituksessa, tarjouspyynnössä tai muissa asiakirjoissa vahvistamat vaatimukset ovat epätäydellisiä, epäjohdonmukaisia tai lainvastaisia, niiden on ilmoitettava epäilyksistään EKP:lle kirjallisesti. Ehdokkaan/tarjoajan on ilmoitettava epäilyksistään viipymättä sen jälkeen kun se on havainnut tai se olisi voinut havaita sääntöjenvastaisuuden. EKP voi tämän jälkeen joko korjata tai täydentää vaatimuksia pyydetyllä tavalla tai hylätä pyynnön ja perustella hylkäävän päätöksensä. EKP:n vaatimuksia koskevia vastaväitteitä, joita ei ole ilmoitettu EKP:lle viipymättä, ei voida esittää myöhemmässä vaiheessa.

22 artikla

Tarjouspyyntö

1. Tarjouspyyntöön on yleensä sisällyttävä ainakin seuraavat seikat:

- a) viittaus julkaistuun hankintailmoitukseen;
- b) tarjoukseen liittyvät muotovaatimukset, erityisesti määräaika tarjousten vastaanottamiselle, osoite, johon tarjoukset on toimitettava, kieli tai kielet, joilla ne on laadittava, muoto, jossa tarjous on toimitettava, ja ajanjakso, jonka aikana tarjouksen on oltava voimassa;
- c) Rakennusurakoita, palveluja ja tavaroita koskeviin lisähankintoihin liittyvät valintalausekkeet sekä mahdollisten sallittujen uusimisten ja pidentämisten lukumäärä;
- d) luettelo asiakirjoista, joita tarjoajan on toimitettava; ja
- e) sopimuksen tekemistä koskevien perusteiden suhteellinen painotus tai tarvittaessa näiden perusteiden soveltamisen tärkeysjärjestys, jos se ei ilmene hankintailmoituksesta.

2. Tarjouspyyntöön on sisällyttävä

a) jäljennös eritelmistä, joissa määritellään EKP:n vaatimukset, tai, jos kyseessä on kilpailullinen neuvottelumenettely, jäljennös tarjouspyynnöstä, jossa määritellään EKP:n tarpeet;

b) jäljennös sopimusluonnoksesta, EKP:n yleisistä ehdoista tai asiakirjasta, jossa yksilöidään sopimuksen keskeiset ominaisuudet; ja

c) muut mahdolliset asiakirjat, joita EKP pitää tärkeinä.

Jos nämä asiakirjat ovat saatavilla sähköisessä muodossa, tarjouspyynnössä yksilöidään, miten tarjoajat voivat tutustua niihin.

3 JAKSO

Arviointi

23 artikla

Yleistä

1. EKP:n on arvioitava kaikkia tarjouksia 26 artiklassa tarkoitettujen sopimuksen tekemistä koskevien perusteiden mukaan sen jälkeen kun se on

— tarkistanut tarjousta koskevat muotovaatimukset;

— tarkistanut tarjoajien valintakelpoisuuden 24 artiklassa tarkoitettulla tavalla; ja

— arvioinut 25 artiklassa tarkoitettujen valintaperusteiden täytymisen.

2. EKP tekee tarjouksen sopimuksen tekemistä koskevat perusteet parhaiten täyttävän tarjoajan kanssa.

3. Hakemuksia ja tarjouksia ei saa avata ennen niiden jättämiselle asetetun määräajan päättymistä. Osallistumishakemukset ja tarjoukset avataan ainakin kahden henkilöstöön kuuluvan henkilön läsnä ollessa. Avaamisesta laaditaan pöytäkirja. Ellei toisin ole määrätty, ehdokkaat tai tarjoajat eivät saa osallistua avaamiseen.

4. Arviointimenettelystä ja sen lopputuloksesta laaditaan arviointiraportti.

24 artikla

Ehdokkaiden/tarjoajien valintakelpoisuus

1. Kaikki luonnolliset henkilöt tai oikeushenkilöt, jotka asuvat tai joilla on kotipaikka EU:n alueella, saavat osallistua tarjousmenettelyihin, tämän rajoittamatta seuraavien kohtien soveltamista. Tarjouskilpailut ovat myös avoinna yhtäläisin ehdoin kaikille sellaisille luonnollisille henkilöille ja oikeushenkilöille, jotka asuvat tai joilla on kotipaikka sellaisessa kolmannessa maassa, joka on ratifioinut julkisia hankintoja koskevan Maailman kauppajärjestön (WTO) sopimuksen tai joka on tehnyt EU:n kanssa kahdenvälisen sopimuksen julkisista hankinnoista kyseisissä sopimuksissa vahvistetuin ehdoin. Muiden kolmansien maiden tavarantoimittajia voidaan hyväksyä tarjousmenettelyyn ainoastaan EKP:n harkinnan mukaan.

2. Tavarantoimittajien muodostamat tilapäiset ryhmittymät voivat osallistua tarjousmenettelyihin hankintailmoituksessa tai tarjouspyynnössä vahvistetuin edellytyksin. EKP voi vaatia tällaisilta tilapäisiltä ryhmittymiltä tietyn oikeudellisen muodon hankkimista, jos sopimus tehdään niiden kanssa, mikäli tämä muoto on välttämätön sopimuksen asianmukaiseksi täytäntöönpanemiseksi.

3. EKP sulkee tarjousmenettelystä ehdokkaat tai tarjoajat, jotka on tuomittu lainvoimaisella tuomiolla petoksesta, lahjonnasta, rahanpesusta, osallistumisesta jonkin rikollisjärjestön toimintaan tai mihin tahansa muuhun lainvastaiseen toimintaan, josta aiheutuu haittaa yhteisöjen, EKP:n tai kansallisten keskuspankkien taloudellisille intresseille.

4. EKP voi sulkea tarjousmenettelystä milloin hyvänsä ehdokkaan tai tarjoajan,

- a) joka on konkurssissa tai purkumenettelyn kohteena tai jonka asioita hallinnoi tuomioistuimien tai joka on sopinut järjestelystä velkojien kanssa tai keskeyttänyt liiketoimintansa taikka on muun vastaavan kansalliseen lainsäädäntöön ja kansallisiin määräyksiin perustuvan menettelyn alainen;
- b) joka on saanut ammattinsa harjoittamiseen liittyvästä lainvastaisesta teosta tuomion, joka on tullut lainvoimaiseksi;
- c) joka on ammattitoiminnassaan syylistynyt vakavaan virheeseen;
- d) joka on laiminlyönyt velvollisuutensa suorittaa sijoittautumisensa tai hankintaviranomaisen maan taikka sopimuksen täytäntöönpanomaan lainsäädännön mukaisia sosiaaliturvamaksuja tai veroja;

e) joka on tuomioistuimessa tai välimiesmenettelyssä annetun ratkaisun mukaan syylistynyt vakavaan sopimusrikkomukseen sen vuoksi, että se ei ole noudattanut jonkin toisen tarjousmenettelyn mukaisia sopimusvelvoitteitaan;

f) jonka johtoa, henkilöstöä tai yksittäisiä työntekijöitä koskee intressikonflikti;

g) joka on EKP:n vaatimia tietoja ilmoittaessaan syylistynyt väärin tietojen antamiseen;

h) joka ottaa yhteyttä muihin ehdokkaisiin tai tarjoajiin kilpailun rajoittamiseksi.

5. Ehdokkaiden tai tarjoajien on varmennettava, että niitä ei koske mikään edellä mainituista tilanteista ja/tai esitettävä hankintailmoituksessa tai tarjouspyynnössä yksilöity näyttö. Jos tällaiset seikat tulevat esiin menettelyn aikana, EKP ilmoittaa asiasta viipymättä asianomaiselle ehdokkaalle/tarjoajalle.

25 artikla

Valintaperusteet

1. EKP yksilöi hankintailmoituksessa valintaperusteet, joiden mukaan arvioidaan ehdokkaan/tarjoajan resursseja panna sopimus täytäntöön. Valintaperusteiden on liityttävä ehdokkaan tai tarjoajan taloudellisiin, rahoituksellisiin, teknisiin tai ammatillisiin resursseihin.

2. EKP voi vahvistaa vähimmäisvaatimustason, jonka alituessa se ei voi valita ehdokasta tai tarjoajaa. Nämä vähimmäisvaatimustasot yksilöidään hankintailmoituksessa.

3. EKP voi myös pyytää ehdokkaita tai tarjoajia osoittamaan, että niillä on kansallisen lainsäädännön perusteella valtuudet panna sopimus täytäntöön, mistä on osoituksena kuuluminen kauppa- tai ammattirekisteriin, valahtoinen ilmoitus tai todistus, tietyn järjestön jäsenyys, nimenomainen lupa tai kirjaus ALV-rekisteriin.

4. EKP yksilöi hankintailmoituksessa asiakirjat, joita ehdokkaiden tai tarjoajien on toimitettava todistuksena rahoituksellisista, taloudellisista, teknisistä ja ammatillisista resursseistaan. Pyydetty asiakirja-aineisto ei saa ylittää sopimuksen kohdetta, ja siinä yhteydessä on otettava huomioon tavarantoimittajien lailliset intressit erityisesti teknisten salaisuuksiensa ja liikesalaisuuksiensa suojelemiseen.

5. Jos jostain EKP:n hyväksyttävänä pitämästä poikkeuksellisesti syystä tarjoaja tai ehdokas ei kykene toimittamaan pyydettyjä asiakirjoja, se voi osoittaa resurssiansa olemassaolon muilla EKP:n tarkoituksenmukaisiksi katsomalla keinoilla.

6. Tavarantoimittaja voi, mikäli se on tarkoituksenmukaista ja koskee jotain tiettyä sopimusta, vedota joidenkin muiden yksiköiden resursseihin, sen ja niiden välisten sidoksien laillisesta luonteesta riippumatta. Siinä tapauksessa sen on osoitettava EKP:lle, että sillä on käytettävissään sopimuksen täytäntöön pänemiseksi tarvittavat resurssit. Tavarantoimittajien muodostamat tilapäiset ryhmittymät voivat samoin edellytyksin vedota ryhmän osallistujien resursseihin.

26 artikla

Sopimuksen tekemistä koskevat perusteet

1. EKP yksilöi hankintailmoituksessa tai tarjouspyynnössä, aikooko se tehdä sopimuksen kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen tekävän tarjoajan vai alinta hintaa tarjoavan tarjoajan kanssa.

2. Jos sopimus tehdään kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen tekävän tarjoajan kanssa, EKP:n on mainittava hankintailmoituksessa tai tarjouspyynnössä taikka, jos kyseessä on kilpailullinen neuvottelumenettely, tarjouspyynnössä:

a) laadulliset perusteet, joihin nähden tarjouksia arvioidaan. Tällaisten perusteiden on liityttävä kyseisen sopimuksen sisältöön, ja niihin voivat sisältyä esimerkiksi laatu, tekniset ansiot; esteettiset ja toiminnalliset ominaisuudet, ympäristöystävällisyys, käyttökustannukset, kustannustehokkuus, myynnin jälkeinen palvelu ja tekninen tuki, toimituspäivä sekä toimitus- tai toteutusaika; ja

(b) kunkin perusteen suhteellinen painotus, jota se soveltaa kunkin kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen yksilöimiseksi valitun perusteen osalta. Painotukset voidaan ilmaista määrittämällä ääriarjoiltaan asianmukainen suuruusluokka.

Jos EKP katsoo, että painottaminen ei todistettavasti ole mahdollista, se ilmoittaa perusteiden tärkeysjärjestyksen.

27 artikla

Poikkeuksellisen alhaiset tarjoukset

1. EKP voi hylätä tarjoukset, jotka vaikuttavat tarjottuihin tavaroihin, rakennusurakoihin tai palveluihin nähden poikkeuksellisen alhaisilta.

2. Ennen kuin EKP voi hylätä tällaiset tarjoukset, sen on pyydettävä kirjallisesti tiedot olennaisiksi katsomistaan tarjouksen pääkohdista. Tällaiset tiedot voivat koskea erityisesti:

- tuotteiden valmistusmenetelmän, palvelun suorittamisen tai rakennusmenetelmän taloudellisia näkökohtia;
- valittuja teknisiä ratkaisuja tai poikkeuksellisen edullisia, tarjoajan käytettävissä olevia ehtoja;
- tarjouksen omintakeisuutta; tai
- siellä voimassa olevien työsuojelua ja työoloja koskeviin säännöksiin liittyvien velvoitteiden noudattamista, missä suorituksen on määrä tapahtua.

EKP tarkistaa tarjouksen pääkohdat ottamalla huomioon toimitetut selitykset ja näytön.

3. Jos tarjoaja on saanut valtiontukea, EKP voi hylätä kyseisen tarjouksen pelkästään tästä syystä, jos tämä ei pysty EKP:n vahvistamassa riittävässä määräajassa näyttämään toteen, että kyseessä oleva tuki on myönnetty laillisesti valtiontukia koskevissa yhteisön määräyksissä yksilöityjen menettelyjen ja päätösten mukaisesti.

28 artikla

Ilmoittaminen valintaa ja sopimuksen tekemistä koskevista päätöksistä

1. EKP ilmoittaa päätöksestään mahdollisimman nopeasti kirjallisesti kaikille ehdokkaille tai tarjoajille, joiden osallistumishakemukset tai tarjoukset hylätään.

2. Ilmoitus tehdään vähintään 15 päivää ennen kuin EKP allekirjoittaa sopimuksen.

3. Ehdokkaat ja tarjoajat voivat 15 päivän kuluessa ilmoituksen vastaanottamisesta pyytää EKP:tä esittämään perustelut osallistumishakemuksensa tai tarjouksensa hylkäämiselle. Hävinneet tarjoajat, joiden tarjoukset tutkittiin, voivat kysyä myös valitun tarjoajan nimeä sekä valitun tarjoajan tarjouksen keskeisiä ominaisuuksia ja suhteellisia etuja.

4. EKP voi kuitenkin päättää olla antamatta tiettyjä tietoja, jos tällaisten tietojen antaminen vaikuttaisi muiden tavarantoimittajien hyväksyttäviin kaupallisiin intresseihin, estäisi lain soveltamisen tai olisi muutoin yleisen edun vastaista.

5. EKP:n on julkaistava lisäksi virallisessa lehdessä ilmoitus sopimuksentekomenettelyn lopputuloksesta. Ilmoitus toimitetaan 48 päivän kuluessa sopimuksen allekirjoittamisesta.

III LUKU

KYNNYSARVON ALITTAVAT HANKINNAT

29 artikla

Menettely, jonka yhteydessä ei julkaista ilmoitusta

1. Sopimukset, joiden ennakoitu kokonaisarvo alittaa 4 artiklan 3 kohdassa yksilöidyt kynnysarvot, sekä 6 artiklan 2 kohdassa mainitut palveluhankintoja koskevat sopimukset tehdään seuraavan menettelyn mukaisesti.

2. Jos sopimuksen arvo on vähintään 50 000 euroa tavaroiden ja palvelujen tai 500 000 euroa rakennusurakoiden osalta, EKP kutsuu vähintään viisi sopivaa tavarantoimittajaa jättämään tarjouksen EKP:n asettamassa määräajassa, jos näin monta tavarantoimittajaa on saatavilla.

Jos sopimuksen arvo on näitä kynnysarvoja pienempi mutta vähintään 10 000 euroa, EKP kutsuu vähintään kolme sopivaa tavarantoimittajaa jättämään tarjouksen, jos näin monta tavarantoimittajaa on saatavilla.

Molemmissa tapauksissa EKP esittää tavarantoimittajille tarjouspyynnön, jossa yksilöidään EKP:n vaatimukset ja sopimuksen tekemistä koskevat perusteet. Vahvistaessaan määräajan tarjousten jättämiselle EKP:n on otettava huomioon sopimuksen monimutkaisuus ja tarjouksen laatimiseen tarvittava aika.

3. EKP valitsee tarjousmenettelyyn kutsuttavat tavarantoimittajat joko tarjoajista, jotka on hyväksytty dynaamiseen hankintajärjestelmään, tai, jos tällaista järjestelmää ei ole otettu käyttöön, rekisteröityjen tavarantoimittajien luettelosta tai, jos tällaista luetteloa ei ole laadittu, oman markkinatutkimuksensa perusteella. Sopivien tavarantoimittajien esikarsinta on yksinomaan EKP:n harkintavallassa. Rekisteröityjen tavarantoimittajien luetteloihin otetaan mikä tahansa halukas tavarantoimittaja, joka tarjoaa sen tyyppisiä tavaroita, palveluja tai rakennusurakoita, joita varten luettelo on laadittu. EKP ilmoittaa asianmukaisin keinoin säännöllisesti mahdollisuudesta tulla rekisteröidyksi näihin luetteloihin.

4. EKP voi vaihtoehtoisesti julkaista hankintailmoituksen verkkosivuillaan tai käyttämällä muita tarkoituksenmukaisia välineitä. Siinä tapauksessa tarjouspyyntö lähetetään kaikille tavarantoimittajille, jotka ovat ilmoittaneet mielenkiintonsa osallistumiseen EKP:n asettamassa määräajassa.

5. Saatuja tarjouksia arvioidaan tarjouspyynnössä asetettuihin perusteisiin nähden. Kirjallisten tarjousten arvioimisen jälkeen

EKP voi ryhtyä neuvotteluihin tarjoajien kanssa, jos tällainen mahdollisuus on mainittu tarjouspyynnössä. Neuvottelut voivat olla jatko-neuvotteluja tarjoajien paremmuusjärjestyksen perusteella tai samanaikaisia neuvotteluja kaikkien tarjoajien kanssa.

6. EKP tekee sopimuksen sen tarjoajan kanssa, joka parhaiten täyttää tarjouspyynnössä vahvistetut perusteet.

7. Menettely toteutetaan 3 artiklassa vahvistettujen yleisperiaatteiden mukaisesti. Tässä yhteydessä sovelletaan 19, 20, 21, 24 ja 27 artiklaa.

30 artikla

Tiedoksiannot tarjoajille ja sopimuskuppaneiden luettelo

1. Kun EKP on tehnyt päätöksen sopimuksen tekemisestä, se ilmoittaa muille tarjoajille kohtuullisessa ajassa kirjallisesti tarjousmenettelyn lopputuloksesta.

2. Tarjoajat voivat 15 päivän kuluessa ilmoituksen vastaanottamisesta pyytää EKP:ta ilmoittamaan tärkeimmät syyt niiden tarjouksen hylkäämiseen. Tässä yhteydessä sovelletaan 28 artiklan 4 kohtaa.

3. EKP julkistaa vuosittain luettelon sopimuksista, joiden arvo on yli 50 000 euroa ja jotka tehtiin 29 artiklan mukaisesti tai joiden osalta myönnettiin poikkeus 6 artiklan 1 kohdan mukaisesti. Luettelossa yksilöidään niiden sopimuskuppaneiden nimet, joiden kanssa sopimukset tehtiin, sekä sopimusten kohde ja arvo.

31 artikla

Sopimuksen tekeminen suoraan

EKP voi tehdä sopimuksia yhden tarjouksen perusteella, jos sopimuksen ennakoitu arvo on vähemmän kuin 10 000 euroa ilman arvonlisäveroa tai jos sille on myönnetty poikkeus 6 artiklan 1 kohdan mukaisesti.

IV LUKU

LOPPUSÄÄNNÖKSET

32 artikla

Sopimuksentekomenettelyjen peruuttaminen

1. EKP voi peruuttaa sopimuksentekomenettelyn missä tahansa vaiheessa ennen sopimuksen allekirjoittamista ilman että ehdokkailla tai tarjoajilla olisi oikeutta vaatia minkäänlaista korvausta.

2. EKP:n peruuttamispäätöksessä on noudatettava 3 artiklassa vahvistettuja yleisperiaatteita.

3. EKP:n on tehtävä asiasta virallinen päätös ja saatettava se ehdokkaiden tai tarjoajien tietoon.

33 artikla

Muutoksenhakumenettely

1. Ehdokkaat/tarjoajat voivat II luvun mukaisissa julkisia hankintoja koskevissa tarjousmenettelyissä riitauttaa kirjallisesti EKP:n päätöksen hylätä niiden osallistumishakemus tai tarjous 15 päivän kuluessa 28 artiklan 3 kohdassa mainittujen tietojen vastaanottamisesta tai, jos tietoja ei pyydetä, 15 päivän kuluessa ilmoituksen vastaanottamisesta. Valitukseen on sisällyttävä kaikki lisätiedot ja perustellut vastaväitteet.

2. Valitus on osoitettava EKP:n hankintoja käsittelevälle valvontaelimelle. Jos valvontaelin katsoo, että valittajan osallistumishakemuksen tai tarjouksen hylkäämisestä tehty päätös on tämän päätöksen tai julkisia hankintoja koskevan lainsäädännön yleisperiaatteiden vastainen, se joko määrää, että tarjousmenettely tai joitain sen osia on toteutettava uudelleen, tai tekee lopullisen päätöksen. Muussa tapauksessa valitus hylätään. Valvontaelin ilmoittaa valittajalle kirjallisesti päätöksestään kuukauden kuluessa valituksen vastaanottamisesta. Päätös on perusteltava.

3. Muutoksenhaulla ei ole lykkäävää vaikutusta. Valvontaelin voi keskeyttää sopimuksetekomenettelyn tai lykätä sopimuksen tekemistä, jos se pitää sitä tarkoituksenmukaisena.

34 artikla

Riitöjen ratkaiseminen

Euroopan yhteisöjen tuomioistuimella on yksinomainen toimivalta ratkaista kaikki tähän päätökseen tai johonkin erityiseen sopimuksetekomenettelyyn liittyvät EKP:n ja tavarantoimittajien väliset riidat. Jos muutoksenhakumenettely on 33 artiklan nojalla käytettävissä, valittajan on odotettava EKP:n päätöstä ennen asian saattamista yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi. Perustamissopimuksessa vahvistetut määräajat alkavat kuluvalituksesta tehdyn päätöksen vastaanottamisesta.

35 artikla

Voimaantulo

1. Tämä päätös tulee voimaan 1 päivänä elokuuta 2007, ja sillä kumotaan ja korvataan EKP:n hankinnoista 27 päivänä kesäkuuta 2006 annettu hallinnollinen kiertokirje 05/2006.

2. Tarjousmenettelyt, jotka aloitettiin ennen tämän päätöksen voimaantuloa, saatetaan päätökseen hallinnollisen kiertokirjeen 05/2006 mukaisesti. Tätä säännöstä sovellettaessa tarjousmenettelyn on katsottava aloitetun sinä päivänä, jona hankintailmoitus lähetettiin viralliseen lehteen, tai, niissä tapauksissa, joissa tällaista ilmoitusta ei edellytetä, sinä päivänä, jona EKP kutsui yhden tai useamman tavarantoimittajan jättämään tarjouksen.

Tehty Frankfurt am Mainissa 3 päivänä heinäkuuta 2007.

EKP:n puheenjohtaja

Jean-Claude TRICHET